Arrasate

eskola agenda

2015-2016

kutxabank
Azkenik gure neurrirako plana!
Gaztedi Plana
Behar duzun guztia hemen:
www.kutxabank.es

eskola agenda
2015-2016

Argitaratzailea: Arrasateko Udala.Hezkuntza saila.

Babeslea: Kutxabank

Egileak: Arrasateko Udaleko Hezkuntza saila, Txatxilipurdirekin, AEDrekin, Arizmendi ikastolarekin, eta Arrasate Herri Eskolarekin elkarlanean.

Arrasateko udala: www.arrasate.eus
Txatxilipurdi:www.txatxilipurdi.com
AED:www.aedelkartea.com
Arizmendi ikastola: www.arizmendi.eu
Arrasate Herri Eskola: www.goieskola.net/arrasateherrieskola/sarrera.cfm.

Argazkiak: (Azaleko argazkia udaleko artxibategikoa da "Paisajes españoles-debekatuta horien erreprodukzioa). Arrasateko Udal Artxibokoak dira: 31., 42, 55, 82, 119 (I.Oianguren bildumakoak) eta 131.orriko 2 argazki Juan San Martinaren bildumakoak dira eta 17.orriko 2 , 119 eta 130 orrietako argazki C.C BY-SA. Gipuzkoako Foru Aldundiaren "Gure Gipuzkoa" bildumakoa. Jose Mari Velez de Mendizabalaren blogetik ateratakoa da 104.orriko eskumako argazkia. Arrasateko Udalaren Hezkuntza saila.

Testuak: Arrasateko Udaleko Hezkuntza saila. Txatxilipurdi. AED.

Bibliografia: "*Arrasateko parkeak*" izeneko liburua Arrasateko udalak argitaratu du eta testuak Antxon Zabaletak egin ditu. Arrasateko udalak 2015.Jolasen testuak Maddi Urizarrek eginikoak dira eta ilustrazioak zein diseinua Andoni Iñurritegik egin ditu *"Monterron jauregia eta parkea"*, *"Doke jokuaren leienda"*, *"Carreteras"* eta *"Zigarrolako baserriak"* dokumentuak Jose Letona eta Jose Maria Urangaren artxiboetan.Arrasateko udala 1995. **"Arrasateko Toponimia"**Jose Luis Ormaetxea Lasaga.Arrasateko udala 1996.."*Besaide, monumento a los montañeros que nos han dejado*" Iñaki Garcia Uriberen artikuluxa. Euskonews&media. "*El campeonato infantil de doke se disputarä hoy en la campa de Kondekua*" Diario Vascoren artikuluxka, Saioak Igartuak egindakoa. 2005."*Kurtzetxikiko elurzuloa" Berria "Neguaren gordelekuak", Mondraberriren "Kurtxetxikiko elurzuloa berreskuratzen ari da"* artikuluxka.2011.urtea. "*Geografia de Guipuzkoa"* Serapio Mugica Zufiriak eginikoa (1854-1941) eta *"Ondarea berreskuratzen"*http:/ arrasate.eus. "*Arrasate 1936. Belaunaldi etena*" Arabera argiteletxeak argitaratua.2003.Mondraberriren "*Muru gaineko trintxerak eta Dragones Bataloia"*.2011.urtea, Diario Vascoren *"Recuerdos de la guerra en Murugain"*artikuluxka. Nagore Goñik egindakoa. "*Jose Luis Iñarra erretorea Udalaitzen*" Hots begii danbolinak. Jose Maria Velez de Mendizabal. 2011.urtea.*Mondra Berriren " San Andres auzoari 1352an Bedoñabe deitzen zioten" Ana Isabel Ugaldek emandako hitzaldiaren* informazioa jasotzen. 2009.urtea.Hezkuntza saileko *"Arrasate ezagutzen"* bildumaren unitate didaktikoen gida pedagogikoak

Inprimategia: Gertu, Oñati

L.G.: SS-978-2011

norberaren datuak

Nire datuak

izena .... jaioteguna ....

abizenak ....

helbidea ....

herria .... posta kodea ....

telefonoa .... e-maila ....

ikastetxea .... ikasgela ....

tutorea ....

odol taldea ....

alergiak ....

2015

agorra — iraila

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

urrixe — urria

A	M	E	E	E	Z	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

zemendixe — azaroa

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24	25	26	27	28	29

lotazille — abendua

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

eskola egutegia

2015 2015

2016

ilbaltza — urtarrila

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

katuille — otsaila

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29						

martixe — martxoa

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

aprille — apirila

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

loraille — maiatza

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24/31	25	26	27	28	29

bagille — ekaina

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

eskolako ordutegia

	astelehena	martizena	eguaztena	eguena	eguakotxa

Agorra — iraila

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Urrixe — urria

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

2015 2016

Zemendixe	azaroa
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	

Lotazille	abendua
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

2015 2016

Ilbaltza — urtarrila

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

Katuille — otsaila

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

2015 2016

Martixe martxoa

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

Aprille apirila

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Loraille maiatza	Bagille ekaina
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10
11	11
12	12
13	13
14	14
15	15
16	16
17	17
18	18
19	19
20	20
21	21
22	22
23	23
24	24
25	25
26	26
27	27
28	28
29	29
30	30
31	

arrasate

› Ferixalekua, Uarkape, Altamirazpi, Jose L.Iñarra pasealekua, Altamira auzoa, Altamira baserria, Santa Marina, Obenerreka, Makatzena, Aldaigain

Arrasate osatzen daue erdiguniek ta bederatzi auzok, ta bakotxak bere nortasune dauko.

2015-2016 ikasturteko eskola agendan, jaso dou leku izen asko auzuetakuek, gero eskolan ikesi eta lanketako. Horrekin batera, agendara ekarri dou **herriko parkien inguruko informaziñue**; Udalak liburuxka bat ein dau horren gañien, herritarrendako.

Aurten be, beste batzuetan ein doun moduen, **auzoz auzo** fan gare **historia** deskubriruten, ta gureko geunke **ikaslien aitte-amak** izetie bidaia horren lagunek, agendaren honeik pasartiok seme-alabekin edo bakarrik ezautu ta gozetako.

Izen be, **aitte-amei** eskatu gure dutzeu agenda honetan agerketan dien leku izenak familixan lanketako, auzue ahalik eta onduen ezauketako. Baitte be, **aitte-amak gonbidau gure dittugu parkien informaziñuan estekan sartu daittezen, jaso daixien parke bakotxan historixa, argazkixek ta arbolen informaziñue**. Parkiek diezelako lagunen topaguniek, pertsonak batzeko, egoteko, jolasteko ta gozatzeko lekuek.

Honekin batera, ta aisialdixe ardatz hartute, zelan konturatute gauzen **umien denporie** izen biher dala parte-hartzailie, euskaldune ta hezitzailie, eskola komunitatie sentsibilizetako, agendara ekarri ditugu hausnarketa batzuk "Oin Herri" liburuen datozen pertsona batzuen inguruen ta parkiek bizitteko modu barrixen inguruen. Agendako orrixen gañaldien jarri ditugu hausnarketok, **irakasliek ta aitte-amek** horreittan sakonketako.

Horrekin batera jarri dittugu Arrasateko **euskalkixen hainbat berba eta esamolde**, gure euskalkixe geruau ta gehixauk ikesi ta ebali daixien.

Ba, agenda honen bidez aleginduko gare Arrasateko ingurue ta historixie ezauketan, gure parkiek ezautu eta ebalten, ta gure euskalkixen sakonketan, jolastu, ikesi ta bierra einez.

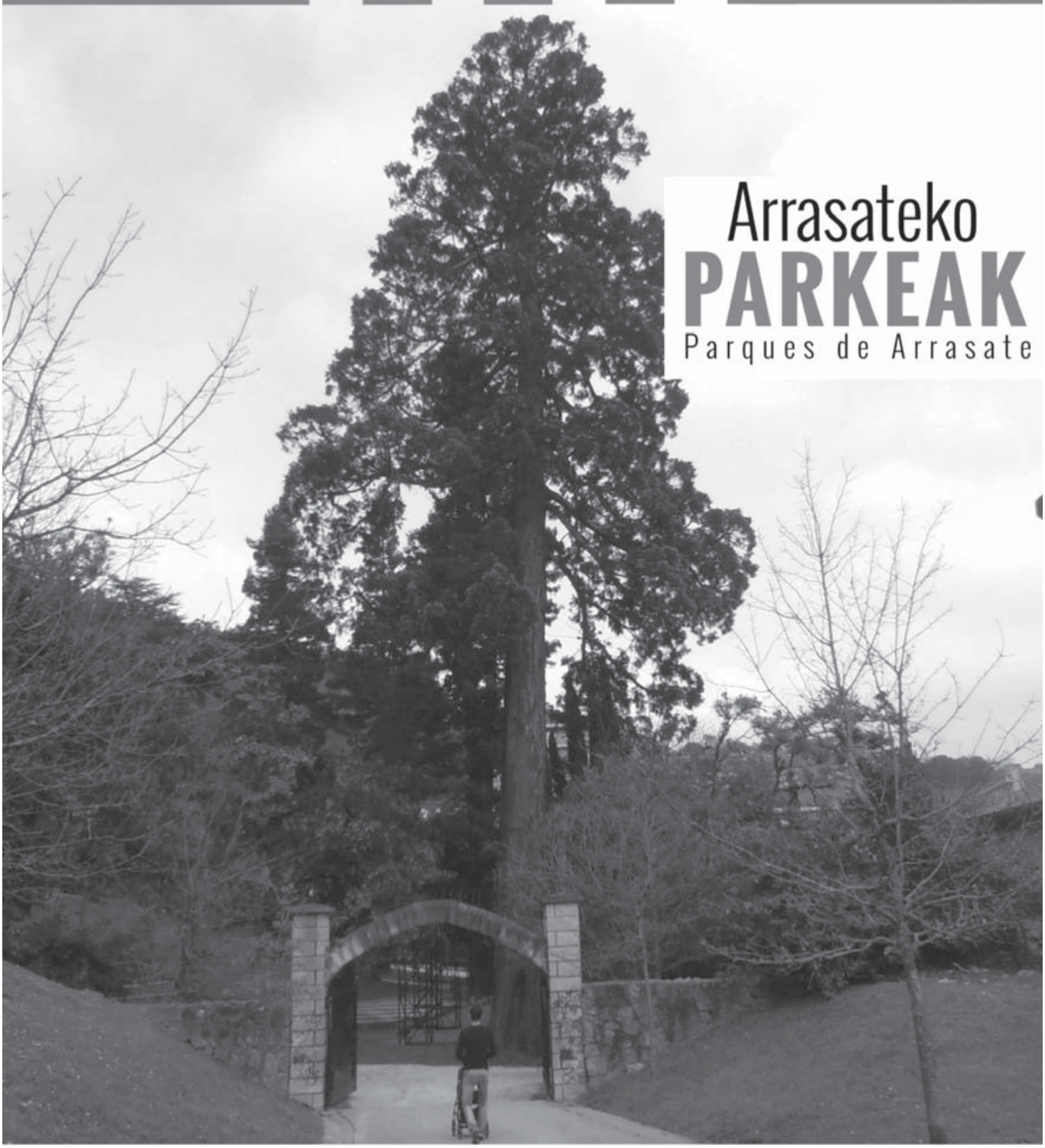

ARRASATEKO UDALA
AYUNTAMIENTO DE MONDRAGÓN

www. arrasate.eus/parkeak

bizibete kalea

• kalekolore

HELBURUA:

Gure inguruneari erreparatuz sormena eta gorputz adierazpena lantzea norbere mugetaz zein besteenetaz ohartuz eta hauek errespetatuz.

AZALPENA:

Koloretsua den leku bat aukeratu behar dugu (horma-irudiak, kartelak, pegatinak, landareak, objektuak…) guk dauzkagun gauza koloretsuak ere kokatu ditzakegu inguruan.

Gutariko batek kolore bat eta gorputz atal bat oihukatuko ditu "eskumako belauna gorrian" eta guztiok gorputz atal hau kolore horretan kokatuko dugu korrika.

Azkena egiten duenak edo ez duenak aurkitzen botako du hurrengo betebeharra. "Ezkerreko sorbalda urdina", hala, ezkerreko sorbalda kolore urdinean jartzera mugituko gara. Kolore hau lekuz mugitu gabe aurkitzen dutenek aurreko betebeharrekin ere jarraitu beharko dute, hau da, eskumako belauna gorrian eta ezkerreko sorbalda urdinean izan beharko dituzte. Mugitu direnek azken agindua bakarrik bete beharko dute ("ezkerreko sorbalda urdina" alegia).

Betebeharra burutzea lortzen duen azkenak botako du berriz oihua. Ahal den heinean, beste pertsona batek izango du betebeharraren ardura eta ahalik eta kolore eta gorputz atal desberdin gehien erabiliko ditugu.

amalurra ere gure lagun

-Amalurra ere gure lagun-

• gorde gordeka

HELBURUA:

Adiskidetasuna eta lankidetza lantzea.

AZALPENA:

Gorde-gordeka jolas ezagunaren antzekoa da, non bat den bete eta besteak aurkitu behar dituen. Baina kasu honetan, kide bat ezkutatuko da eta beste guztiek 20ra arte kontatuko dute begiak estalita. Kontatzen bukatu eta gero, BAGOAZ oihukatuko dute eta lagunaren bila abiatuko dira bakoitza bere aldetik. Norbaitek ezkutatutako laguna aurkitzen badu berarekin ezkutatuko da! Eta horrela banan-banan guztiok elkarrekin ezkutatuta bukatu arte!

bidejolasean

• itzaletik itzalera / atariz atari

HELBURUA:

Inguratzen gaituen espazioan gorputz adierazpen edo mugikortasun aukera ezberdinak behatu eta esperimentatzea.

AZALPENA:

ITZALETIK ITZALERA: Banaka edo lagunekin jolas gaitezke ibilbidea burutu bitartean. Bideari ekiten diogun momentutik ezin izango gara eguzkitan egon, itzaletik itzalera mugitu beharko gara bidean aurrera egiteko ahaleginean. Itzalik ez duen lekuren bat zeharkatu behar badugu, arnasarik hartu gabe eta lehenbailehen egiten saiatuko gara.

Eguneko orduen arabera eta urtaroaren arabera itzal hauek desberdinak izango dira, aldaketa hauetaz jabetuko gara eta, gainera, jolasa beti desberdina izango da. Egun eguzkitsuetan jolas gaitezke, eguraldia lainatua bada begiratu “atariz atari” .

ATARIZ ATARI: Alturetara jolastea bezala da, baina altura batera igo beharrean atari batean babestu beharko gara harrapatuak ez izateko. Lagunekin taldean jolasteko jolasa da elkarrekin nonbaitetik beste nonbaitera joan behar dugunean, eskolatik ludotekara adibidez. Lagun taldean bat izango da bete (harrapatzailea) eta honek besteak harrapatu beharko ditu. Harrapatzea lortuz gero, harrapatua bihurtuko da bete. Lagunak atari batean babestuz gero ezin izango dugu harrapatu. Baina adi! Ezin izango da bi aldiz jarraian atari berean babestu. Betetzen ari dena ezingo da laguna atera zain egon. Harrapatzailea bakarra izatetik gehiago izatera alda daiteke jolasak aurrera egin ahala.

Banaka ere jolastu gaitezke, etxetik amonarenera edo norbait bisitatzera goazen bitartean, esaterako. Banaka jolasteko, etxeko ataritik irtetean ezin izango dugu arnasarik hartu hurrengo atari batean babestu arte. Eta atariz atari joango gara bidea osatu arte.

› Akiso

› Babilonia

GARAGARTZA
hainbat izen toponimiko

Abaro	Bostate	Iraurki	Lizarmintegi
Abendaño	Bustintza	Jauregibarri	Olakorta
Aiartza	Diagoenatxa	Kanpazarbide	Otxarkoaga
Akiso	Emaldi	Karraskainbide	Perikiñena
Alkiza	Errarte	Kobatxiki	Pototxo
Antena	Errotabarri	Korreoena	Saratsaga
Arlaban	Galaundi	Laminen ezkaratza	Tanpoko
Artazu	Gazeaga	Larrazabal	Txarriduna
Astabide	Gastañapoto	Leete	Ugaran
Axmendi	Ibaizabal	Lejaratzu	Urkizupoto
Babilonia	Idulats	Liñuerrekea	Zubiri

"Ez dago haurtzaro "natural" edo unibertsal bat, ez eta haur "natural" edo unibertsal bat ere. Haurrak daude, eta haurtzaro mota asko dago."

astelehena 31

martizena 1

eguaztena 2

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

eguena 3

eguakotxa 4

zapatue 5

domeka 6

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 7

martizena 8

eguaztena 9

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

eguena 10

eguakotxa 11

zapatue 12

domeka 13

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

"Haurtzaro ona haurra bere gaiasun guztiekin onartzen duena litzateke, eta gaitasun horiek garatzera bultzatzen duena."

astelehena 14

martizena 15

eguaztena 16

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

eguena 17

eguakotxa 18

zapatue 19

domeka 20

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 21

martizena 22

eguaztena 23

AHOZATARRA IZAN

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

agorra

eguena 24

eguakotxa 25

zapatue 26

domeka 27

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

Haurrak gaitasunak ditu, erabakitzeko gaitasuna du, ekimena du, harreman afektiboak gauzatzeko gai da, ezagutza eraikitzen du, eta nortasuna eta kultura ere garatzen ditu."

astelehena 28

martizena 29

Garagartzan San Migelak

eguaztena 30

urrixe

A	M	E	E	E	Z	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

eguena 1

eguakotxa 2

Maritxu Kajoi

zapatue 3

domeka 4

Eguna...

Gaia...

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

www.arrasate.eus/parkeak

http//guraso.com

Besaideko monumentua.

Mont Blanc mendian, 1953. urtean, bost mendizale euskaldun hil zirela-eta, Euskal Mendi Federazioak, 1954. urtean, erabaki zuen eraikin bat egitea Besaiden (Araba, Gipuzkoa eta Bizkaiko probintziak elkartzen diren puntu geografikoa), mendian hildako mendizaleen oroimenez.

Mendi Federazioko Angelo Sopeñak, Jose Luis Sopelanak eta lagun talde batek sustatu zuten monumentua eraikitzea. Monumentua da dorre bat, 9´5 metrokoa, eta haren inguruan harrizko hesi bat du, 15 metrokoa; 85.000 PTAko kostua izan zuen.

Monumentu hori 1955eko urriaren 20an inauguratu zen eta, harrez gero, urtero antolatzen da Besaiden mendian hildako euskal mendizaleen oroimen eguna irailaren 3. asteko igandean.

1991. urtean Besaide ingurua txukundu zuten, eta han jarri zuten Yoshin Ogata japoniar artistaren eskultura bat.

Juventud Deportiva Mondragonek mendi saila sortu zuen 1947ko urtarrilean. Hamar urte geroago, 1957an, JDMtik independizatu zen, eta mendi elkarte berriari Besaide izena jarri zioten.

.

Hirurogei urtean zenbat mendi oroitzapen bizi izan dugun!!

› Besaide

› Joshin Ogatak egindako eskultura

› Zurginkantoi

› Kontzeziño

ERDIALDEA
hainbat izen toponimiko

Aberastegi	Erregetxo	Maixor	Salcedo
Arbolapeta	Ferialekua	Markoetxabarri	San Juan
Arozkale	Ferrerias	Mitarte	Sola
Arrasate	Galarza	Mondragon/Mondragoé	Sustarraundi
Atxuri	Gazteluondo	Mugaibe	Txozagorri
Bañez	Goiko Balu	Okendo	Uarkape
Behekobalu	Ikusteder	Olalde	Urkiaga
Cordoba	Intxaurrondo	Ostekoetxea	Urrupain
Deba	Kerexazu	Padilla	Zerkosteta
Eguren	Kontzeziñoa	Paparbeltzena	Zubiate
Elezpezar	Luko	Potxalasolo	Zurginkantoi

"Haurra ikasteko gaitasunarekin jaiotzen da, ez dauka galdetu beharrik ez eta heldu baten baimen beharrik ere ikasten hasteko."

astelehena 5

martizena 6

eguaztena 7

A	M	E	E	E	Z	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

eguena 8

eguakotxa 9

zapatue 10

domeka 11

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 12

martizena 13

eguaztena 14

A	M	E	E	E	Z	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

eguena 15

eguakotxa 16

zapatue 17

domeka 18

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura — Gurasoen sinadura

"Baina umeak nola daki dakiena? Horra hor hurrengo galdera funtsezkoa. Eta erantzun argigarri eta zentzuzkoa: jolasaren bidez."

astelehena 19

martizena 20

eguaztena 21

A	M	E	E	E	Z	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

eguena 22

eguakotxa 23

zapatue 24

domeka 25

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 26

martizena 27

eguaztena 28

JAN TXAKURRA IZAN

A	M	E	E	E	Z	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

urrixe
xemendixe

eguena 29 ✓

eguakotxa 30

zapatue 31

domeka 1

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura　　　　　　　　Gurasoen sinadura

www.arrasate.eus/parkeak

http//guraso.com

Monterron jauregia eta parkea

Monterron jauregia XVII. mendeko eraikina da. Kubo itxura du eta herreriano estilokoa da. Jauregiaren aurrealdean apainduria gutxikoa da, bi armarri bakarrik agertzen baitira: Andikano Zelaa Arangurenena eta Unzuetarena. Felipe IV.ak jauregiari emandako immunitatea nabarmentzeko, kate batzuk jarri zituzten ate nagusiaren perimetroan.

Garai hartan pasatu zen errege jauregia izatera eta haren jurisdikziopean gelditu zen. Dena den, gaurko kateak ez dira jatorrizkoak, Eibarko miliziano batzuek kendu baitzituzten XIX. mendean.

Atzealdean jauregiak baso-lorategi handi bat du, 73.425 metro karratukoa, eta 1984. urtean Udalak hainbat obra egin zuen gune publiko bezala egokitzeko.

Basoa zabaltzen da Arrasateren altueratik, 211 metro, lehengo San Kristobal ermita baserriraino, 329,90 metrora. Parkea maldatsua da eta behealdean ditu oholtza estali bat eta anfiteatro bat kultura ekitaldiak ikusteko. Behealdean ere lorategia dago eta bertan zuhaitz mota ugari. Parkea egin zutenez eraikina egin eta gero, horko espezierik zaharrenak, gehien jota, 350-390 urte izango du. Hor daude: sekuoia erraldoiak eta gorriak, haginak, zedroak, magnolioak, pizeak, ezkiak, wellingtonioak, nekostak, ezpelak, gereziondoak...

Aipamen berezia merezi dute agertokitik gertu dauden bi sekuoia gorrik eta sekuoia erraldoi batek, zuhaitzok hartzen dutelako 38 m-tik 45 m-ko altuera. Lehen bi urmael zeukan, baina gaur lehor daude.

Mendian gora ikusi daitezke haritzak, lizarrak, arteak, gaztainondoak, astigarrak, pago banaka batzuk eta gurbitza; zenbait kasutan informazio kartelak, jendeak zer diren jakiteko.

Erdialdean dugu Monterron, baso hostotsua, lasaia, kuadrillak egoteko toki ezin hobea, topo egiteko lekua, haren lasaitasunean murgiltzeko.

Sarrera nagusitik eta San Kristobaldik aparte, Gernika ibilbidearen bi norabideetatik ere iritsi daiteke bertara. Agertokia eta anfiteatro harmailaduna dago parkean, lagun kuadrilak jarrita egoteko primerakoa, eta udaberrian, udan eta udazkenean ikuskizunak antolatzen dituzte bertan.

Gozatu dezagun Monterronen!!!!

› Monterron jauregia

› Monterron parkea

› Etxazuri

› Antzarrigartu

ZALDIBAR
hainbat izen toponimiko

Abeletxe	Erreiza	Legarra	Oianeder
Aldai	Errekalde	Legargain	Ortueta
Altamira	Erriamuna	Legarraerrota	Ortuoste
Altamiraazpi	Etxazuri	Loo	Osiñagaazpikoa
Ametzaundi	Etxezurialdea	Madalenagastaña	Osiñagako malatua
Andiko soloa	Gosamendi	Makatzena	Otaola
Antzarrigartu	Hermoxo	Matruen lubarria	Otxiaga
Aspobaltz	Ibaiondo	Mendiaren txara	Santa Marina
Asuela	Iparragirre	Mintegi	Serorerreka
Atxondo	Kiskitxa	Murri	Txaparro
Buenoena	Laarra	Obenerreka	Zaldibar

"Jolas librea eta bat-batekoa helduen ikerketa zientifikoaren, arte sorkuntzaren edo mistikaren pareko da."

astelehena 2

martizena 3

eguaztena 4

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24	25	26	27	28	29

xemendixe

eguena 5

eguakotxa 6

zapatue 7

domeka 8

Eguna...

Gaia...

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 9

martizena 10

eguaztena 11

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24	25	26	27	28	29

xemendixe

eguena 12

eguakotxa 13

zapatue 14

domeka 15

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

"Jolastea denboran galtzea da, eta munduarekin topatzea."

astelehena 16

martizena 17

eguaztena 18

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24	25	26	27	28	29

eguena 19

eguakotxa 20

zapatue 21

domeka 22

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 23

martizena 24

eguaztena 25

Emakumeen aurkako indarkeriaren eguna

HAIZETSUA IZAN

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24	25	26	27	28	29

eguena 26

eguakotxa 27

zapatue 28

domeka 29

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

www.arrasate.eus/parkeak

http//guraso.com

Doke jokuaren leienda

" Pedro Velez Gebarakoak, Oñatiko kondeak, jabego ugari zeukan Arrasaten: Zaldibarko dorretxea, errotak, soroak, mendiak… Eta bere jabegoa ziurtatzeko urtero etortzen omen zen Zaldibar inguruko sorora belar pixka bat mozten bere jabegokoa zela adierazi guran. Zeremonia horrek sutan jartzen zituen arrasatearrak, burlatzat hartzen baitzuten. Zer egin eta Zaldibarko soroa apustu baten bidez eskuratzea bururatu zitzaien arrasatearrei, doke jokoaren bidez. Eta horrela irabazi zioten soroa kondeari, eta itzuli Arrasate herriari".

Hori da gure egunetara iritsi den kondaira, baina hainbat historiagilek diote Arrasateko erreketaren ostean, Gaztelako erregeak Oñatiko kondeari jarritako zigor neurrien artean, kalte ordainketa, barkamen gisa, kokatzen dute Zaldibarko lursailen jabetza. Hortaz, gauza nabarmena da Zaldibarko jabegoak ez zirela irabazi jokoaren bidez, baina kondaira edo legenda guregana iritsi da, eta gure irudyiteria kolektiboan gelditu da.

Izan ere, Zaldibarko frontoia eraiki zen arte (1900. urtean) udaleko kideak Zaldibarko zelaira joaten ziren urtarrilaren 1ean meza nagusia entzun eta gero. Alkateak eskuz mozten zuen belarra, baina hark ez zeukan zerikusirik doke jokoarekin. Garai hartan, erramu egunean Udal Korporazioa joaten zen Zaldibarko frontoira eta doke partida bat jokatzen zuen. Urrezko txanponak erabiltzen zituzten jokatzeko, eta 1936. urte arte Korporazioak gorde izan zituen.

Ohitura horrek 1958. urte arte iraun zuen; ohitura SUDC elkarteak berreskuratu zuen berriro 1981. urtean. Harrezkero, Iturripeko futbol zelaian eta Zaldibarren jokatu dituzte doke partidak, eta azken urteotan Kondekuan.

Gaur egun, urtero, antzinako ohiturari jarraituz, udal ordezkariak eta herritarrak Kondekura joaten dira Egubakoitz Santuan dokean jokatzen.

Doke jokoaren berbak: barru, doke, txanponak, karkabala, labana…

› Zaldibarko frontoia

› Kondekua

› Korua gaina

› Uribarren

BEDOÑA
hainbat izen toponimiko

Amarita	Elexabe	Murieta	Urgorri
Aranalde	Errekabarreneta	Olano	Urialde
Aurreko baso	Errotaburu	Orobide	Uribarren
Artazubiaga	Garagorri	Ortondo	Urigoien
Aurreko Baso	Ibarra	Pagola	Urramendi
Auzoisasi	Iranzabaleta	Sakristauetxea	Urkulu
Axerizuloeta	Kerizabe	Sologaizto	Urrupain
Bidasoro	Korua gaina	Suertenagusia	Urzabalerreka
Bitao	Luberri	Sutxara	Zabala
Dehesa	Magalbe	Txaetaerreka	Zabalekoa
Detomendi	Kortaparte	Uratsondo	Zaldube

abendua

"Ahulenaren neurrira egindako gizartea izango delako benetako gizarte inklusibo, justu eta bizigarria."

astelehena 30

San Andreseko ferixa

martizena 1

eguaztena 2

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Iotazille

eguena 3

Euskera eguna

eguakotxa 4

zapatue 5

domeka 6

San Nikolas

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 7

martizena 8

eguaztena 9

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

eguena 10

Bedoñan Santa Eulalia

eguakotxa 11

zapatue 12

domeka 13

Eguna ....

Gaia ....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

"Denok aukera-berdintasuna izanda eta berdintasun mailatik abiatuta baino ezin da aniztasuna bermatu eta azaleratu."

astelehena 14

martizena 15

eguaztena 16

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

eguena 17

eguakotxa 18

zapatue 19

domeka 20

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 21

martizena 22

Santamasak

eguaztena 23

DEMANDAN EGIN, SESIÑUAN IBILLI

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

eguena 24

Olentzero

eguakotxa 25

zapatue 26

domeka 27

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

Kurtzetxikiko elurzuloa

Antxon Agirre Sorondo historialariak 250 elur zulo inguru erroldatu du Euskal Herrian, eta horietatik bi Arrasaten daude. Bata da Udala auzoko Nebera baserrikoa eta bestea Bedoña auzokoa, Kurtzetxiko maldan.

Artaxoako (Nafarroa) elur zulo batean latinez idatzita dago konjuru gisa testu hau: " Hemen mantentzen da negua, uda atseginagoa izan dadin". Hortaz, argi dago elur zuloek zer funtzioa izan zuten herritarrentzat.

Kristo aurreko 3.000 urtean kobazuloetan izotz eta elur prentsatu artean gordetzen zuten haragia Mesopotamian. Euskal Herriko elur zulo gehienak XVIII. mendekoak dira eta Bedoñakoa, ziurrenik, XIX. mendekoa.

Auspobaltz baserriko bizilagun batek eskatu zion Udalari elur zuloa berreskuratzeko, eta udaleko Ingurumen sailak esparru bat garbitu zuen, bi metroko sastrakez betea eta oteez ezkutatua zegoena.

Bost metroko diametroa du eta 10-12 metroko altuera, harrizko hormak ditu, eta duela gutxi Udalak mendi bide bat markatu du leku horretaraino.

Elurra ez zuten edozelan sartzen, kapetan banatuta sartzen zuten. Izotz geruza baten gainean hosto lehorrak, eta gero bi geruzak prentsatzen zituzten.

Zerraz edo aizkoraz mozten zuten izotza, eta herrietara astotan eramaten zuten, batez ere gauez.

Garai hartan izotza erabiltzen zen helburu medizinalentzat, sukarrari aurre egiteko, jakiak kontserbatzeko eta izozkiak eta freskagarriak hozteko.

Joan zen mendeko lehendabiziko hamarkadetan horrela erabiltzen zen izotza, baina gero, teknologiak garatu ahala, erabiltzeari utzi zioten.

"Hemen mantentzen da negua, uda atseginagoa izan dadin"

› Elurzuloa

› Elurzuloa

San Balerio

Egomendi, ezkerraldean

MEATZERREKA

hainbat izen toponimiko

Abansolo	Esparruzar	Meatzaga	Ubao
Afanen soloa	Etxaldebarri	Mendiko iralarrea	Untzobia
Akegi	Irigoien	Montzongo koba	Urkulu
Altzaurruti	Jaunperobia	Orbe	Urzulo
Anderola	Idiakurrizatezkeanzelaia	Pisaobia	Veneras, Las
Arremena	Kanpazar	Sakonarrotxiki	Zapataobia
Arrogoia	Kintalerreka	Salturri	Zarazaar
Blankoamasarro	Kostobal	Santutxo	Zearkobak
Egomendi	Larragain	San Balerio	Zurdoena
Elordui	Lastaobia	Soruetxe	Ugaldegain
Epelerreka	Lurgorriko atxak	Teluola	Miraflores

"Euskara, berez, balio bat da bere baitan, balio hezitzaile bat, inklusiboa eta irekia delako."

astelehena 28

martizena 29

eguaztena 30

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

eguena 31

eguakotxa 1

zapatue 2

domeka 3

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 4

martizena 5

eguaztena 6

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

eguena 7

eguakotxa 8

zapatue 9

domeka 10

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura Gurasoen sinadura

"Haurrek badute mundua ikusteko, bizitzeko modu propioa."

astelehena 11

martizena 12

eguaztena 13

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

eguena 14

eguakotxa 15

zapatue 16

domeka 17

Eguna..

Gaia...

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 18

martizena 19

eguaztena 20

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

eguena 21

eguakotxa 22

zapatue 23

domeka 24

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 25

martizena 26

eguaztena 27

GOZUA EGON, TXINPARTAK DARIXOLA EGON

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

ilbaltza

eguena 28

eguakotxa 29

Meatzerrekan San Baleixo jaiak

zapatue 30

domeka 31

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

Meatzerrekako erregebidea

Arrasateko meatzeetan mea ugari eta kalitate onekoa zegoenez, XIII. mendetik hona Arrasateko herritarren jardun nagusia izan da altzairugintza eta hura merkaturatzea.

Minerala ateratzen zuten Meatzerrekako meatokietatik, gero altzairua egiteko burdinoletan eta masukeretan .

XVI. eta XVIII. mendeetan Arrasateko altzairuaren goren-gorenean, Arrasateko ezpatak zabaldu ziren Gaztela, Amerika eta Europan barrena. Ekoitzitakoaren zati handi bat garraiatzen zen Beleiatik zetorren erregebidetik, Altzolako erreka barruko portuaren bidez produktuak itsasoratzeko.

Erregebide horretaz gain, goi-ordokia eta itsasoa lotzen zuena eta gehien erabiltzen zena, Arrasatetik Bizkai aldera joateko eta itsasaldera beste irteera bat izateko, beste erregebide bat zegoen, Arrasatetik eta Meatzerreketatik pasatzen zena Durango aldera joateko. Dokumentuetan 1477 eta 1520 urteetan dator jasota.

Arrasateko Udalak 1777 eta 1780 urteen artean egin zuen Arrasatetik Kanpanzarrerako errepidea, eta 1846. urtean Diputazioak, bere baliabideez, Kanpanzartik Bizkaira doana.

Beasain-Durango lotzeko errepide korridorearen barruan, Diputazioak Epeleko autobide zatia egin zuen 1997. urtean Meatzerrekako Zaraa baserriraino, baina gaurko egunean oraindik ez dauka loturarik Elorriotik beste autobidearekin.

Azken bi urteotan Udala errekuperatzen hasi da Meatzerrekatik pasatzen zen erregebidea, epe laburrean oinezkoek eta bizikletariek erabili dezaten.

› Elorrioren eta Arrasateren arteko mugarria (1887.urtea)

› Kanpazar (Elorrio)

› Santaagedatx

› Aduana

GESALIBAR
hainbat izen toponimiko

Abarrategiazpikoa	Bolasotz	Jauregitxiki	Sasikoiturri
Aduana	Egiluz	Mañeri	Solopoto
Aldape	Erenuzketa	Mendiguren	Txabolondo
Amatio/Amatiano	Elexgarai	Mugarrieta	Ugalde
Añabar	Eskoriatza	Murugain	Untzuetagaña
Argierrota	Etxeerre	Olabe	Urkiolabide
Atakapoto	Garatena	Pototxo	Urretxu
Atxabal	Ibatao	Sagastibizkar	Urzuriaga
Bañezsolo	Imendi	San Jurgi	Zabalain
Beobideta	Iturribaltz	Santaagedatx	Zearsolo

"Jolasa askatasunez arriskatzeko plazera da."
Fraçoise Dolto

astelehena 1

martizena 2

eguaztena 3

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29						

eguena 4

eguakotxa 5

Gesalibarren Santa Ageda

zapatue 6

Iñauteriek

domeka 7

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 8

martizena 9

Iñauteriek

eguaztena 10

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	**25**	26	27	28
29						

katuille

eguena 11

eguakotxa 12

zapatue 13

domeka 14

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

"Arazoa hobekuntzarako aukera da. Arazoa ikasteko bidea da."

astelehena 15

martizena 16

eguaztena 17

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29						

eguena 18

eguakotxa 19

zapatue 20

domeka 21

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 22

martizena 23

eguaztena 24

KOPAUA EGIN

A	M	E	E	E	Z	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29						

katuille martixe

eguena 25

eguakotxa 26

zapatue 27

domeka 28

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

www.arrasate.eus/parkeak

http//guraso.com

80 urte igaro dira Eusko Armadaren 'Dragoiak' bataloia Murun egon zenetik

1936ko gerran, Dragoien batailoiko gudariak izan ziren Murugain mendiaren aldeko lubakietan, Frankoren armadako tropen kontra borrokatzen.

Dragones batailoia, 1934ko urriko iraultzaren ondoren, preso hartu zuten Guadalupeko gotorlekuan. Batailoia sortu zuten Gazteria Sozialista Bateratuko hainbat kidek.

Tropa" nazionalek" hartu zuten Arrasate 1936ko irailaren 26an eta bi egun geroago, Gazteria Sozialista Bateratuko zenbait kidek izena eman zuten Elorrion eratua zegoen batailoian. Erabaki zuten batailoiaren ikurrina kolore gorrikoa izatea.

Lehenengo konpainia eratu zuten Arrasateko gazteekin, eta osatu Hernani, Aretxabaleta, Errenteria, Donostia eta Gasteizko gazteekin. Kapitaina izan zen Segundo Olazagoitia.

Egon ziren Murugaingo frontean 1936ko azarotik 1937ko apiril arte, eta martxoaren 31n tropa faxisten erasoaren ondorioz, Murutik alde egin beharra izan zuten eta Intxorta eta Kalamuko fronteetara joan. Gero, Intxortatik Bizkaiko Frontera joan ziren.

Lubakion inguruan, hainbat arkeologok indusketa lanak egin zituzten 2011n, Burdin Aroko hirixka baten aztarnak aurkitzeko.

Leiendak dio dragoia Murun bizi zela eta zer paradoxa!!! Dragoi batailoa Murun izan zela borrokatzen.

› Murugain

› Intxortako atea

martixe martxoa

› Garaikotxiki

› Udalatx

UDALA
hainbat izen toponimiko

Abauntza	Egurtaso	Larrea	Ozaeta
Aitaburu	Etxepeia	Larrinetxe	Sakona
Aldai	Etxesanburu	Lurgorri	Solabarrena
Aranzabal	Garaikotxiki	Mankule	Txukurrillo
Arretxena	Gongetako eskortak	Mintegia	Udalatx
Artasil	Iñustegi	Mintegiondo	Urgarai
Axpe	Isasparren	Murgiategi	Uriarte
Barrutabengoa	Kabuena	Nebera	Urkubi
Basobaltz	Kaparramendi	Ogisaga	Urrestegieta
Bengoa	Kulogastaña	Olakorta	Urrutosagasti
Dolarako txara	Landaburu	Onesiturri	Ustapeko punta

"Haurrentzat proposatzen den horrek hiritar guztientzat balio du."

astelehena 29

martizena 1

eguaztena 2

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

eguena 3

eguakotxa 4

zapatue 5

domeka 6

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 7

martizena 8

Emakume langilearen nazioarteko eguna ♀

eguaztena 9

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

eguena 10

eguakotxa 11

zapatue 12

domeka 13

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

"Aurre egin behar diegu beldur horiei, sormen prozesuei mugarik ez jartzeko"

astelehena 14

martizena 15

eguaztena 16

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

eguena 17

eguakotxa 18

zapatue 19

domeka 20

Eguna...

Gaia...

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 21

martizena 22

eguaztena 23

NESKATAN EGIN;
MUTILLETAN EGIN

A	M	E	E	E	Z	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

eguena 24

eguakotxa 25

zapatue 26

domeka 27

Eguna..

Gaia...

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

www.arrasate.eus/parkeak

http//guraso.com

Udalatxeko 1971ko gurutzea.

"Udalaitz zaleak" taldearen ekimenez, gurutze handi bat jarri zen Udalatx mendiko gailurraren aldean. Inagurazioa 1971ko urriaren 12an izan zen; jende askok igo zuen egun hartan. Eguraldiak goizean lagundu bazuen ere, eguerdian eguraldiak txarrera egin zuen eta jaistean zorua labain izan zuten.

Lehenengo jarri zuten Igokunderen ermitaren aztarnen ondoan, Arrasatetik ikusgai egoteko. Gailurrean meza eman zuen Jose Luis Iñarra parrokoak. Hildako hiru pertsona ezagunak gogoratzeko, bertso batzuk prestatu zituen. Hona hemen haietako batzuk:

"Jai ta igandero/Ez jan ta ez lo/Tontorrik tontor/Udalatx punturaino/Orain gorago/Zeru gaillureraino/Igorik dago/Gure "Erregetxo".

Jose Luis Iñarraren eskariz, Manuel Lekuonak idatzitako bertsoekin plaka bat jarri zuten gurutzean. Hauek dira bertsoak:

" Udala mendi, udala mendi/Euskal aitzik zutunena/ Araba alboan, erdi Bizkai ta/ erdi Gipuzko aizana./Zeruko jaunak eukiko al au/beti gaur baizen zuzena/eu aizen arte, zutunik dadin/ euskaldunaren izena.

Arrasaten oso zabalduta egon da Udalatx mendiko gailurra Elorriokoa zela. Agian, horregatik, gurutzea Arrasaten jarri zuten, baina mendiaren gailurra da Arrasatekoa eta Elorrikoa, biena, bertan dagoen 10. mugarriak hala erakusten du eta.

Erlijioaren eraginez, gure gizartean ohitura izan da mendi batzuetan gurutzeak jartzea, baina azken urteotan kentzen hasi dira hainbat menditan, batez ere gurutze txikiak, errespetatzeko mendi guneen ingurumena eta jendartearen laikotasuna.

Udalatx, herriari atxikitako irudia.

› 2015: Gurutzea

› 1971.urteko gurutzea altxatzen.

› Solozar (aurrian)

› Asubegain

SAN ANDRES
hainbat izen toponimiko

Ameztia	Estrada	Muzibarazpikoa	Satorretxe
Ariztizabal	Etxaluze	Muzibargañekoa	Solaun
Asubeazpi	Guraia	Mutxiategi	Solozar
Atxena	Intxaustegi	Mandoain	Takolo
Bastergainburu	Iraeban	Olandio/Olandiano	Tokialai
Bedoñabeerdi	Isazelaia	Otamendi	Txaparrobaso
Bedoñabe Hirugarrena	Korostarte	Pagobakarra	Txara
Boliñate	Leiba	Oroerreka	Txilibitubaso
Bordaberri	Melchorbaso	Popillo	Txindurripilleta
Dantzaleku	Miraballes	San Andres	Urtisagasti
Elorriaga	Mugarrieta	Sarleku	Zapataerreka

"Jolasa behar biologikoa da."

astelehena 28

martizena 20

eguaztena 30

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

eguena 31

eguakotxa 1

zapatue 2

domeka 3

Eguna..........

Gaia..........

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 4

martizena 5

eguaztena 6

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

eguena 7

eguakotxa 8

zapatue 9

domeka 10

Eguna...

Gaia...

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

"Garrantzitsuena da umeen ideiak gure ideiekin ez ezabatzea."

astelehena 11

martizena 12

eguaztena 13

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

eguena 14

eguakotxa 15

zapatue 16

domeka 17

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 18

martizena 19

eguaztena 20

A	M	E	E	E	Z	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

eguena 21

eguakotxa 22

zapatue 23

domeka 24

Eguna..

Gaia...

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 25

martizena 26

eguaztena 27

ADAR SOIÑUA EDUKI,
ADAR SOIÑUAN IBILLI

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24/31	25	26	27	28	29

eguena 28

eguakotxa 29

zapatue 30

domeka 1

San Andreseko jaiak

Eguna....................

Gaia....................

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

san andres

San Andres / Vedoyave

Historikoki San Andres auzoaren esparrua Arrasate barruan egon da, eta izena datorkio izen bereko baserri batetik.

Izan ere, 1611ko uztailaren 20an Zuazuko Katalinak "memoria" ermita sortu zuen Trinitatearen egunean, meza esateko eta prozesioa egiteko. Geroago, 1771. urtean bota eta haren gainean San Andres baserria eraiki zuten.

Hutsik gelditu zen 1962ko uztailaren 4tik aurrera, eta Lana kooperatibak erosi zuen lantegia eraikitzeko; baserria 1978. urtean bota zuten.

Arrasateko Isabel Ugalde historialariak dio Pedro Gebarak, 1352. urtean honezkero Oñatiko kondea, "Vedoyabe" esaten ziola San Andres auzoari .

Halaber, dio toponimo hori agertzen dela 1511ko dokumentu batean: arrasatearrak eta aretxabaletarrak ados jarri ziren herri lurrei buruzko gatazka baten, eta akordioa sinatu zuten **San Andres de Bedoyabe** izeneko ermitan.

Auzoko toponimian ere Bedoñabeko erreferentzia agertzen da, baina bereziki auzoko hiru baserrik dute izena: Atxana (herri eskolaren eraikina zegoen) **Bedoñabebekoa** zen, Axeri baserria Bedoñabeerdi eta Takolo, bakarra gaur egun zutik, **Bedoñabehirugarrena edo Bedoñabeetxebarri.**

"Arrasateko toponimia" liburuan, Jose Luis Ormaetxeak egina, Bedoñabe etxearen eta baserriaren lehen aipamena da 1605ekoa.

Gaur egun, auzoko eskola eraikin batek Bedoñabe izena du.

› Ezkerraldean, Bedoñabebehekoa, eta Bedoñabeerdi baserrikoak (biak desagertuta) eta Takolo

› San Andres baserriaren lehengo kokapena

› Kataide (desagertua)

› Zuhaitz eguna. Urbitarte

MUSAKOLA
hainbat izen toponimiko

Agirretxebarri	Bilinbalan	Kataide	Txoza
Aldekoa	Eltxunazabaleta	Leundia	Urbitarte
Amordiko tontorra	Epelerreka	Madalenasagasti	Urieta
Anporreta	Frailebasopoto	Martinbaso	Zabaleta
Antoniñaerreka	Hidalgobasoak	Medikutxarea	Zegamasagasti
Arbebide	Ibarzabaleta	Olabesagasti	Zelaieta
Arkotxa	Isasi	Martxaletaduisagasti	Zigorrolaazpikoa
Arruena	Itturritxipi	Osiñagako tontorra	Zepaleku
Bakue	Itxasoa	Sagurdiazarra	Zukikoa
Baldobaso	Itxasondo	Solotxiki	Zubioste
Bidebiko	Kaskonategi	Tokieder	Zubiondo

"Nork ez du jolas egin maila edo koskatxo batean igota, "menditik behera erortzeko arrisku bizian" zegoela irudikatuz?" Clara Eslava

astelehena 2

martizena 3

eguaztena 4

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24/31	25	26	27	28	29

eguena 5

eguakotxa 6

zapatue 7

domeka 8

Eguna

Gaia

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 9

martizena 10

eguaztena 11

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24/31	25	26	27	28	29

eguena 12

eguakotxa 13

zapatue 14

domeka 15

Musakolan San Isidro

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura   Gurasoen sinadura

maiatza

astelehena 16

martizena 17

eguaztena 18

BRINTZAUTA EGON

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24/31	25	26	27	28	29

eguena 19

eguakotxa 20

zapatue 21

domeka 22

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

astelehena 23

martizena 24

eguaztena 25

A	M	E	E	E	Z	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/30	24/31	25	26	27	28	29

eguena 26

eguakotxa 27

zapatue 28

domeka 29

Eguna...

Gaia...

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

www.arrasate.eus/parkeak

http//guraso.com

Zelaieta baserria:"Epele errekaren ondoan muga baserria"

Zelaieta eta Artzubi baserriak elkarren ondoan zeuden, Epele errekaren bi aldeetan, Zelaieta ezkerraldean —Arrasate— eta Artzubi eskuman —Bergarako Elorregi auzoa—.

Baserriok bota egin zituzten 1993. urtean, Beasain-Durango korridorearen autobide zatia egiteko. Zelaieta baserria guztiz bota zuten, eta Artzubi baserri berria eraiki zuten handik gorago, Bergarako lurretan.

Zelaieta baserriak historia luzea du: lehen erreferentzia 1731. urtekoa da, eta gurera iritsi zaigu oso historia berebizikoa.

Denda taberna izan zen 1910. urte arte; gelditu beharreko tokia zen oinezkoentzat eta gurdizainentzat, batez ere, feria egunetan, errekako arrainetan espezializaturik zegoen sukaldea dastatzeko. Herriko eta auzoko gazteak sarri joaten ziren hango bolatokira, eta hango ahari probak ere oso ospetsuak ziren, baserriko larrainean eginak.

Baserriko dendan saltzen zituzten petrolioa eta argizariak bezeroentzat, etxeak argiztatzeko.

Azken bizilagunak izan ziren Garai-Ibabe familiaren kideak.

Baserriaren ondotik aurrera, Epele errekan gora, Barrenazar baserritik gora, uda partean zenbat bainu hartu duten errekan Musakola auzoko umeek eta gurasoek. Plisti plasta!!!. Zenbat bainu Bergarako mugan!!!.

Errekatxoaren bazterretik jarraituta, ibilaldi abenturazalea egin zitekeen Meatzerrekako Zaara baserriraino.

Udan Epele errekatxoaren urak beti fresko.

› Zelaieta 1991

› Zelaieta: lehengo kokapena

› Larrea (desagertua)

› Goiru (desagertua)

URIBARRI
hainbat izen toponimiko

Altube	Erguin	Laintxo	Sorginzulo
Areatza	Erguinarro	Larrea	Telleria
Arimazubi	Errotaburu	Maitena	Txurisena
Arriaran	Garrastegi	Markiña	Urbaso
Artzubi	Gautxori	Markulete	Urretxu
Bañezbaso	Goiru	Mentubaso	Uruburu
Barrenatxo	Gomistio	Olaranaundi	Usaetxe
Bastergainazpikoa	Gorostitza	Oleaga	Uzabal
Bolero	Ibarretaazpikoa	Otaerreta	Zapataripozu
Ekutio/Ekutiano	Isasigaña	Potosolo	Zelaitxueta
Erata	Konkon	Santaanapeia	Zubiarte

Jolas herrikoiak jolas kolektiboak dira maiz,
eta aldaera asko izaten dituzte."

astelehena 30

martizena 31

eguaztena 1

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

eguena 2

eguakotxa 3

zapatue 4

domeka 5

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

ekaina

astelehena 6

martizena 7

eguaztena 8

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

eguena 9

eguakotxa 10

zapatue 11

domeka 12

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

.-“Jolas librea errutinaren aurkakoa da.”
Clara Eslava

astelehena 13

martizena 14

eguaztena 15

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

eguena 16

eguakotxa 17

zapatue 18

domeka 19

Eguna..

Gaia..

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

ekaina

astelehena 20

martizena 21

eguaztena 22

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

eguena 23

San Juan bezpera

eguakotxa 24

San Juanak

zapatue 25

San Juanak (Eguzki-Laru)

domeka 26

San Juanak

Eguna..

Gaia..

....

....

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

www.arrasate.eus/parkeak

http//guraso.com

astelehena 27

martizena 28

eguaztena 29

GOR HAIXIA EDUKI

A	M	E	E	E	Z	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

bagille

eguena 30

eguakotxa 1

zapatue 2

domeka 3

Eguna...

Gaia...

Tutorearen sinadura

Gurasoen sinadura

“Altuna, Mendizabal y CIA” artaziak egiten zituen lantegia

Historiari dagokionez, artazien inguruko lehen aipamenak agertzen dira Kristo aurreko 1000. urtean, eta agertzen dira ardien artilea mozteko tresna moduan.

XVI. eta XVII. mendeetan, Jose Antonio Azpiazuk ikertu duenaren arabera, Bergara herrian industria indartsua zegoen artaziak eta kutxiloak egiteko, eta aipatzen du produktu horien oinarria zela Arrasateko altzairuaren kalitate ona.

Arrasateko Munar auzoan, Altuna, Mendizabal y Cia” enpresak artaziak egiten zituen. Beste enpresa batzuentzat artazien forja estanpatua egiten zuen, eta propio berak ere artaziak egiten zituen. XX. mendearen lehen erdialdean Gipuzkoan (Eibar, Mutriku, Deba, Bergara, Irun) artazi enpresa asko zegoen, eta Arrasaten garai hartan sortu zuten.

1944. urtean, enpresak iragarkiak zituen bere produktuak saltzeko, eta honela iragartzen zuen jarduera:

“Forja estanpatuzko eta nikelezko artazi lantegiak ile-apaintzaileentzat, jostunentzat, guarnizieroentzat, bulegoan, sukaldean, poltsikoan, operazio-gelan, dendan eta beste toki batzuetan erabiltzeko.

Azken urteetan “Altuna, Garay y Cia” bihurtu zen enpresa, eta jarduera eten zuen 1980ko hamarkadaren hasieran.

› Lehengo kokapena

› Artaziak egiteko lantegia

Begiratu kokapena auzoka eta harremanetan jarri nahi izanez gero, e-posta daukazu.

UDAL ZERBITZUA	HELBIDEA	E-POSTA
Okendo kaleko Ludoteka	Okendo kalea (Erdialdean)	haurrak@txatxilipurdi.com
Uribarriko ludoteka	Usaetxe plaza (Uribarri)	haurrak@txatxilipurdi.com
Santa Marinako ludoteka eta liburutegia	Galicia kalea 1. Tokiargiko eraikinean	haurrak@txatxilipurdi.com
San Andreseko gaztetxokoa	Arrasate dorrearen etxabean	gazteak@txatxilipurdi.com
Uribarriko gaztetxokoa	Usaetxe plaza (Uribarri)	gazteak@txatxilipurdi.com
Musakolako gaztetxokoa	Elkano kalea 10	gazteak@txatxilipurdi.com
Kulturate	Azoka kalea 1	biblioteka@arrasate.eus
Erdialdeko gaztegunea	Pablo Uranga 6 (Erdialdea)	gazteak@txatxilipurdi.com
Amaia antzokia	Otalora litzentziaduna kalea 6	antzokia@arrasate.eus
Musakolako kiroldegiko instalazioak	Elkano kalea 27	aukea@arrasate.eus
Iturripeko kiroldegia	Uribarri etorbidea	aukea@arrasate.eus

lagunen helbide eta telefono zerrenda

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA E-MAILA

HELBIDEA

lagunen helbide eta telefono zerrenda

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

lagunen helbide eta telefono zerrenda

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

lagunen helbide eta telefono zerrenda

IZEN ABIZENAK
JAIOTZA DATA
TEL. ZENBAKIA E-MAILA
HELBIDEA

IZEN ABIZENAK
JAIOTZA DATA
TEL. ZENBAKIA E-MAILA
HELBIDEA

IZEN ABIZENAK
JAIOTZA DATA
TEL. ZENBAKIA E-MAILA
HELBIDEA

IZEN ABIZENAK
JAIOTZA DATA
TEL. ZENBAKIA E-MAILA
HELBIDEA

IZEN ABIZENAK
JAIOTZA DATA
TEL. ZENBAKIA E-MAILA
HELBIDEA

IZEN ABIZENAK
JAIOTZA DATA
TEL. ZENBAKIA E-MAILA
HELBIDEA

lagunen helbide eta telefono zerrenda

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

IZEN ABIZENAK

JAIOTZA DATA

TEL. ZENBAKIA **E-MAILA**

HELBIDEA

Arrasateko Udala
Ayuntamiento de Mondragón

kutxa

kutxabank